

Pakkoruotsin "perustelut" ja niiden pika-analyysi

Erno Salminen
Tampereella, elokuussa 2013

I. JOHDANTO

Pakkoruotsia kannattavat argumentit ovat pääsääntöisesti väärä tai riittämättömiä. Käyn tässä läpi tyypillisiä ja kerron muutamia helppoja vasta-argumentteja, jotka kumoavat ne. Osa puolustajien väitteistä on ainakin osin totta, mutta ne **eivät perustele miksi a) ruotsin kielen pitäisi olla pakollista ja b) miksi ruotsi olisi merkittävästi parempi kuin joku muu kieli.**

Keskustelun helpottamiseksi numeroin kohdat. Tällöin osa argumenteista voidaan hylätä, osaa tarkentaa ja voidaan esittää uusia, ilman että ne toistavat vanhoja juttuja toisin sanoin. Otan mielelläni vastaan kommentteja (käytä numeroita vastatessasi).

Huom! Pakkoruotsi *voi* silti olla hyvä idea, mutta allaolevasta listasta yksikään syy ei sitä perustele. Puolustajien pitäisi siis keksiä parempia argumentteja tai hyväksyä tappio. Väitteissä on totta siteeksi asti, joten osa niistä perustelee miksi ruotsia kannattaa opiskella vapaaehtoisesti jos kiinnostaa. Ne eivät kuitenkaan lähimainkaan riitä syyksi pakoon.

Huomaa, että väitteen totuusarvo yksinään ei kerro onko se riittävä peruste tietyn asian puolesta tai vastaan. Tämä on tyypillinen harhautus keskustelussa, jolloin ajaudutaan pohtimaan väitteen totuusarvoa eikä sen todellista arvoa perusteluna. Esim. monet hyväksyvät että "kieliä on tärkeä opiskella". Mutta tärkeä jatkokysymys on miksi juuri ruotsi on pakollinen. Väitteen pitää siis ensinnäkin olla sekä *totta* että sen pitää olla käsitellyn asian kannalta *relevantti*.

Kummallakin osapuolella on lukuisia argumentteja. Väistämättä osa tai peräti suurin osa on virheellisiä. Virheelliset tulee hylätä tai muotoilla tarkemmin. Samoin hylkäämme liittelut: hyödyllistä=pakollista, joku tarvitsee = kaikkien on pakko jne. Samoin hylkäämme kehäpäätelmät (*-B on totta koska A on totta. -Millä perusteella A on totta? -Noh, koska B on totta...*) ja virheellisiin todisteisiin pohjaavat väitteet (*Jos A olikin epätotta, niin B on myöskin*). Valitettavan usein perusteet huomioidaan, vain jos ne tukevat omaa kantaa. Nekin pitää hylätä jos täsmälleen sama perustelu ei käy myös toisessa yhteydessä, esim. Suomen ja Ruotsin yhteinen historia perustelee kielten opetusta vain yhteen suuntaan. Jäljelle jääneiden argumenttien perusteella asia voidaan päättää.

Keskityn tässä puolustajien väitteisiin. Olen muotoillut väittämät siten, että väitteen perusidea välittyy vaikkei niitä selaisenaan olisikaan esitetty. Uskon, että lukija pystyy tunnistamaan saman kaltaiset väitteet ilman ongelmia. Jaoin ne kolmeen osaan.

II. MELKEIN SYYT

Aloitän yleisimmistä ja parhaista syistä. Huomaa, että tässä vertailujoukossa paraskaan ei vielä ole kovin hyvä.

A. Suomi on kaksikielinen maa.

i) Totta. Perustulaissa säädetty kaksikielisyys ei suinkaan tarkoita, että kaikkien pitää opiskella ja osata molempia kieliä. Katso myös kohta ?? (Maailmalta löytyy paljon esimerkkejä, jossa niin ei vaadita. Luultavasti kaikki kaksi- tai useampikieliset maat).

ii) Jos kaksikielisyys tarkoittaisi molempien kielten opiskelua, niin silloinhan kaikki lukisivat myös suomea. Näin ei ole.

iii) Jos ruotsin vapaaehtoisuus merkitsee "kuoliniskua kaulalle toiselle kotimaiselle kielelle", niin kuinka se ei kuollut ennen peruskoulua ja pakkoruotsia?

iv) "Kaksikielisyys on rikkaus", totta. Tulkitsen kaksikielisuuden tarkoittavan molempien kielten äidinkieleen verrattavaa osaamista, en hallinnollista pykälää. Juuri kukaan (<1ppm) ei muutu koulussa kaksikieliseksi vaan kotona. Siksi tämä alakohta on irrelevantti anekdootti, eikä itse asiassa liity kielten opetukseen.

=> **Totta, mutta riittämätön**

B. Ilman pakkoa ei riitä virkoihin väkeä

i) Ruotsia puhuu n. 5% väestöstä ja heillä on oikeus asioida äidinkielellään. Tämä on totta. Suomessa julkisella sektorilla työskentelee 25% työvoimasta. Karkeasti laskettuna riittää siis, että $25\% * 5\% = 1.25\%$ väestöstä osaa ruotsia jos he kaikki työskentelevät julkisella sektorilla. Vaikka osa menee yksityiselle sektorille, niin tarvittava osaajien vähimmäismäärä on todella pieni, esim. 2-5%. Siis selkeästi alle 100%.

ii) Noin 2-5% väestöstä voidaan kouluttaa mielivaltaisen kielen osaajiksi, ilman että kaikkia tarvitsee pakottaa. Halukkaat voivat opiskella vapaaehtoisesti.

=> **Epätosi**

C. Suomessa on paljon ruotsinkielisiä

i) Ei ole, noin 5% vaikka toisinaan sekin määrä on paljon. Esimerkiksi jos väestöstä 5% on tuhopolttajia tai poliitikkoja, se on kamala määrä. Ruotsinkieliset taas ovat mukavia ja harmittomia, aivan tavallisia kunnon kansalaisia, joten 5% ei ole "paljon".

ii) Venäjänkielisen väestön määrä lisääntyy ja ylittää ruotsinkieliset lähivuosisikymmeninä, mutta venäjä ei ole tietävästi tulossa pakolliseksi. Sehän olisi absurdi ajatus, koska eihän sitä saa edes kokeilla toisena kielenä Itä-Suomessa tai missään!

iii) Toki Suomessa on sen verran ruotsinkielisiä, että sen opiskelu vapaaehtoisesti on monelle kannattavaa.

=> **Epätosi**

D. Suomi käy paljon kauppaa Ruotsiin

i) Suomi käy paljon kauppaa muutamaa kymmeneen maahan. Ruotsin kauppa ei ole niin paljon suurempi, että se perustele pakkoruotsin.

=> **Totta, mutta riittämätön syy**

E. On tilanteita, joissa tarvitsee ruotsin taitoa

i) Totta. On myös tilanteita joissa tarvitsee ensiaputaitoa, uimataittoa, sorvaustaitoa, espanjan taitoa, etälamautinta, punaista pestokastiketta jne., mutta ne eivät ole pakollisia. Mikseivät? Koska tilanteita ei ole riittävän usein. Voit korvata ruotsin taidon haluamallasi asialla ja väittämä pysyy totena, joskin yhtä hyödyttömänä. Ole hyvä ja esitä tilasto ruotsin taitoa edellyttävien tilanteiden yleisyydestä suhteessa muihin. Pelkkä viittaus esim. maiden yhteiseen historiaan ei riitä, koska sekin on epäkelvo (kts. kohta ??). Yksittäinen anekdootti vaikkapa pikkuserkusta, joka oli Ruotsissa kesätoissa ei tietenkään ole kestävä perustelu.

ii) Jos näin heppoinen perustelu hyväksytään, niin vasta-argumentti "*On tilanteita, joissa ruotsia ei tarvitse tai siitä on suoranaista haittaa*" pitää myös hyväksyä. Silloin tilanne on 1-1 ja muut kohdat ratkaisevat.

iii) Tähän tarvitaan riippumaton kvantitatiivinen arvio tilanteiden määrästä ja tärkeydestä. Jos tilanteita on todistustasi paljon, tarkennettu väite hyväksytään ja voidaan vertailla yleisyyden ja kustannusten suhdetta. Lisäksi suhdetta tulee verrata muihin, kuten ensiapu- ja uimataitoon tai loogiseen argumentointiin.

=> **Anekdoottina totta, mutta riittämätön**

F. Suomalaisten kielitaito huononee

Tämä on erittäin spekulatiivinen kommentti, jota itse asiassa kiistan molemmat osapuolet käyttävät.

i) Epätosi. Vapaaehtoinen ruotsi mutta 2 pakollista vierasta kieltä säilyttää nykyisen kielten opetusmäärän. Silloin taso on joko sama tai hieman korkeampi, koska valintamahdollisuus nostaa motivaatiota.

ii) Epätosi, koska kansalaisten kielivalikoima lisääntyy valinnaisuuden mukana. Pohditaanpa tilannetta jossa vain espanjaa puhuva asioi suomalaisessa virastossa. Palvelemaan marssitetaan satamäärin virkailijoita, jotka kaikki osaavat kyllä ruotsia (pakko!) ja osa lisäksi englantia. Yhteistä kieltä ei kuitenkaan löydy ja palvelematta jää sillä kertaa. Joukossa on toki voimaa, mutta älyä vain jos ihmiset osaavat hieman eri asioita.

iii) Luultavammin epätosi, kuin tosi. Vaikka 2. vieras kieli jäisi vapaaehtoiseksi voisi suomalaisten kokonaiskielitaito parantua. Tällöin vähiten motivoituneet jäisivät pois kielten tunneilta ja jäljelle jääneet oppisivat paremmin. Kielen poisjättävistä suurin osa olisi saavuttanut luultavasti vain olemattoman tai heikon kielitaidon pakko-opetuksessa.

iv) Vaikka "kansallinen kielitaito" huononisi, pitää nykyisen tason saavuttaminen suhteuttaa opetukseen hintalappuun. Hinta on luultavasti luokkaa miljardi euroa vuodessa. Arvio on hyvin epämääräinen, mutta helpommin laskettavissa kuin pakkoruotsin tuomat tulot.

=> **Luultavasti epätosi jolloin perustele itse asiassa valinnaisen ruotsin, ja totenakin liian kallis.**

III. YLEINEN KIELTEN OPISKELU JA IDENTITEETTI

Monesti vedotaan kielten opiskeluun yleensä, mutta ei pystytä osoittamaan ruotsin kielen ylivertaisuutta.

A. Kielten opiskelu on tärkeää

i) Totta.

ii) Tämä kohta ei ota kantaa ruotsin pakollisuuteen suhteessa muihin kieliin. Tällä voidaan perustella 2 vieraan kielen pakollinen opiskelu, mutta ei pakollista ruotsia.

=> **Riittämätön**

B. Ruotsi luo pohjan muiden kielten opiskelulle

i) Totta sinänsä, mutta ruotsi ei ole tippaakaan parempi pohja kuin joku muu kieli, kuten espanja, ranska, kiina? Voit korvata sanan ruotsi, millä tahansa kielellä eikä lauseen totuusarvo muutu.

ii) Ylivoimaisesti parhaiten kieltä X oppii, kun opiskelee suoraan kieltä X.

iii) Jännä, ettei vieraana kielenä opiskeltu suomi tee samaa. Silloinhan se olisi pakollinen. Jännää myös, ettei ruotsia tästä syystä opiskella joka maassa.

=> **Riittämätön**

C. Eihän ruotsi edes ole kovin vaikeaa verrattuna muihin kieliin

i) Totta. Ei se ole myöskään yhtään sen *helpompi*, joten se ei erotu muista kielistä.

=> **Riittämätön**

D. Ruotsin opiskelu ei ole muusta pois

i) Epätosi. Tämä on helpoin kumottava. Koulua on tietty määrä tunteja sanoo koululaki, tämä on fakta. Ruotsi vie osan tunteista, tämä on fakta. Jos ruotsia ei olisi, ne tunnit voisi käyttää muuhun, tämä on fakta. Siispä väittämä on 100% varmuudella vale.

ii) Jatkoyletelmä: "Hmmmph, mutku entäpä pakkomatematiikka?". Matematiikkaa käytetään *jokaisessa* maailman 195 maassa ja lisäksi esimerkiksi avaruuslennoilla. Ruotsia käytetään 2:ssa. Itse kannatan erittäin lämpimästi matematiikan, fysiikan, loogisen ajattelun ja argumentoinnin opetuksen lisäämistä.

=> **Epätosi (100% varmuudella)**

E. Suomella on yhteinen historia Ruotsin kanssa

i) Totta, näin oli n. vuosina 1100-1700. Mitä sitten? Kaikki vanha ei ole hyvää tai enää relevanttia. On paljon historiallisia asioita ja tapoja, joita ei ole enää ajankohtaista opettaa tai noudattaa: päreiden vuoleminen, orjuus, noitavainot, maakeskeisyys, lasten ympärileikkaus jne. (Sivuhuomio: kaikki uusikaan ei ole hyvää.)

ii) Suomella on myös yhteinen ja paljon tuoreempi historia Venäjän kanssa, n. vuosina 1700-1900. Tämäkin on totta. Miksi venäjä ei ole pakollinen? Historia ei siis voi olla riittävä peruste.

iii) Suomenruotsalaisilla on yhteinen historia Suomen, Ruotsin ja Venäjän kanssa, mutta ainoastaan ruotsi on heille pakollinen kieli. Miksi?

iv) Ruotsilla on yhteinen historia Suomen kanssa, mutta siellä suomi ei pakollinen kieli. Miksi ei?

v) Venäjällä on yhteinen historia Suomen kanssa, mutta siellä suomi ei pakollinen kieli. Miksi ei?

vi) Opetuspäätöksillä tähdätään *tulevaisuuteen* eikä haikailla aikaa mennyttä (jota ei kenties ikinä ollutkaan).

=> **Irrelevantti anekdootti, ei liity kielten opetukseen**

F. Skandinaavinen identiteetti

i) Epäselvää mitä tämä tarkoittaa. Voi olla totta tai seipitettä. Vaikka olisi olemassa, niin tuskinpa kovinkaan arvokas kielipoliittisesti.

ii) Historiallisena kuriositeettina pakkoruotsin alkaessa 1970-luvulla oli fiksua assosioitua pohjoismaihin eikä Neuvostoliittoon. Se oli hyvä veto, mutta enää se ei käy syyksi.

iii) Ei ole näytetty toteen Ruotsin yliveraisuutta muihin kieliin kuten norja, tanska, islanti ja suomi nähden. Jos ruotsi on lähellä norjaa, niin norja on lähellä ruotsia. Kuitenkin vain toinen on meillä pakollinen ja toista ei voi oikein ajatella. Ajatella!

iv) Entäpä vähemmistökielet kuten saame?

=> **Riittämätön ja erittäin epäselvä käsite**

G. Osa suomalaista identiteettiä

i) Historiallisesti totta (pienelle) osalle väestöstä. Nykyaikaina ei pidä paikkaansa suurimmalle osalle väestöstä (oma arvaus >85%).

ii) Ihminen saa itse valinta identiteettinsä, eikä sitä pidä valtiovallan tai muiden sanella. Voitko hyvällä omallatunnolla kertoa homoille, että heterous on osa heidän identiteettiään? Tai ateisteille, että uskonto on osa heidän identiteettiään? Tai tiedemiehille, että horoskoopit, homeopatia ja skientologia ovat osa heidän identiteettiään. Tai toisin päin.

iii) Tavallaan tämä on kuin skandinaavinen identiteetti valepuvussa.

iv) Kieli on iso ihmisen identiteettiä, nimittäin äidinkieli, mutta siitähän tässä ei ole kyse.

iv) Sivuhuomio: Se on pelottava skenaario, että ihminen olisi "uudelleen koulutettavissa" tai "ehyettävissä" muutamassa vuodessa, jolloin hänen identiteettinsä muuttuu.

=> **Epätosi**

IV. SIVURAITTEET

Valitettavan monet kommentit johtavat keskustelua sivuraiteille. En spekuloi onko tämä tarkoituksellista vai ei (vrt. kohta ??), ainoastaan hylkään ne lyhyesti mutta perustellusti.

A. Monet tavat ovat peräisin Ruotsista

i) Totta, mutta vanhojen tapojen alkuperä ei liity kielten opiskeluun millään tavalla. Esim. paperi on keksitty Kiinassa, mutta ei meillä ole pakkokiinaa.

ii) Eivät ne tavat sitä paitsi lakkaa olemasta vaikka ruotsia ei opetettaisi. Eivätkä ne toisaalta muutu paremmiksi, vaikka

kouluissa opetettaisiin vain ja ainoastaan ruotsia eikä muita aineita lain.

iii) "Monet" ei ole sama kuin "kaikki" tai "suurin osa". Tapoja on tullut muualtakin. Mistä on tullut eniten, tilastot pöytään, kiitos.

=> **Irrelevantti anekdootti, ei liity kielten opetukseen**

B. Tätä koko aihetta käsitellään liian tunteellisesti

i) Totta.

ii) Pyrin tässä kirjoituksessani välttämään sen. Jos olet eri mieltä kanssani, yritä sinäkin vastata rauhallisesti.

iii) Argumentit (myös puoltavat) pitää pyrkiä esittämään rauhallisesti, loogisesti ja tosiasioihin perustuen.

=> **Irrelevantti**

C. Kaikilla on oikeus puhua omaa äidinkieltään

i) Ehdottoman totta. Se ei tarkoita, että voi pakottaa muita puhumaan omaa kieltään.

ii) Oikeus asiointiin käsiteltiin jo kohdassa ??. Muuhun kielenkäyttöön ruotsin vapaaehtoisuus ei ota kantaa eikä kenkään muunkaan pidä.

=> **Irrelevantti**

D. Vastustajat ovat umpi- ja kansallismielisiä fasisteja ja/tai muuten ällöttäviä

i) Kaikki eivät ole.

ii) Vaikka olisivatkin, se ei muuta puolustajien virheellisiä väittämiä todeksi tai vastustajien tosia väittämiä epätodeksi. Väitteen totuusarvo ei riipu esittäjän vastenmielisyydestä tai yleisyydestä. (Vastustajien kaikki väitteet eivät myöskään pidä paikkaansa).

=> **Irrelevantti ja liioiteltu anekdootti, ei liity kielten opetukseen**

E. Mitähän ihmettä vastustajien päässä liikkuu ja mikä on heidän motiivinsa?

i) Ei tosi eikä epätosi, koska on kysymys eikä väitelause. Tätä käytetään lisätään perään, esim. jos vastustaja ei selvästi ole fasisti.

ii) Mahdollisesti kiinnostava käyttäytymistieteellisesti, mutta kielipoliittisesti ei lainkaan. Ihmisten motiiveilla (jos niitä edes voi selvittää) ei ole mitään tekemistä lauseiden loogisuuden tai totuusarvon kanssa.

iii) Luultavasti tällä halutaan siirtää keskustelu sivuraiteille. Siinä tarkoituksessa tämä sopii kummankin osapuolen suuhun, mutta on hyödytön yhtä kaikki. (Mikähän muuten on pohdiskelun esittäjän motiivi? Oli mikä oli, ei jumiuduta siihen.)

=> **Harhautusyritys**

F. Tässä "hyökätään" ruotsia puhuvia vastaan

i) On jäänyt toteen näyttämättä, kuinka suomenkielisten lasten kolunkäynti ja yhden kielen valinnaisuus "hyökkää" ruotsinkielisiä vastaan tai on heiltä pois. Selvennystä odotelllessa, jätän tämän kohdan huomiotta. (Veikkaan että mahd. selvennys on luultavasti tämän kirjoituksen joku toinen kohta, hieman eri sanoin esitettynä.)

ii) Vaikka olisikin hyökkäys, se ei muuta pakkoruotsin perusteluja yhtään paremmiksi.

iii) Siltä osin relevantti, että muista kielistä ei käydä samaa vääntöä. Toisaalta, mitään muuta kieltä samalla tavoin pakoteta, ei edes suomea, eikä yhtä huonoilla tekosyillä (katso muut kohdat)!

=> **Epätosi**

G. Pitää "kunnioittaa" yhteistä historiaa (kts. kohta ??)

Tämä on epämääräinen ja vaatii tarkennusta, kts. kohdat i-vii alla.

i) Tämä ei perustele miksi ja miten pitäisi. Luettele 1-3 syytä ja 1-3 hyvää tapaa, jatka tarvittaessa toiselle paperille. Erittele myös mitä seuraa epäkunnioituksesta: kunniamurhia, sota, nälänhätä, vararikko, murjotus vai mikä?

ii) Sanakirjan mukaan "kunnioitus" ei tietävästi edellytä minkään kielen opiskelua.

iii) Meillä on jo ruotsi virallisena kielenä, liputuspäivä, TV-kanava, ja Vårt land. Erittele sekä vähin riittävä ja optimaalinen kunnioituksen määrä.

iv) Asia voidaan kuitata historian tunnilla, esim. minuutin hiljaisuudella.

v) Kerro lyhyesti kuinka Ruotsin *kieltenopetuksessa* kunnioitetaan maittemme yhteistä historiaa.

vi) Kerro lyhyesti kuinka Venäjän *kieltenopetuksessa* kunnioitetaan maittemme yhteistä historiaa.

vii) Tove ja Lars Janssonin Muumitarinat ovat toki nerokkaita, mutta riittämätön perustelu. (Kenties kuitenkin se paras perustelu?)

=> **Epämääräinen**

H. "Pakkoruotsi" on niin ruma sana

i) Todellisuus ei riipu käytetystä sanasta ja tässä tapauksessa käytetty terminkin on erittäin kuvaava. Ruotsi on nimittäin *ainoa* pakollinen esim. kaikissa yliopistoissa, ei siellä opiskella välttämättä äidinkieltä, historiaa tai maaantietoa.

ii) Vaikkapa "kidutusruotsi" olisi ruma ja hieman liioittelukin sana, sen käyttö asian vastustamisessa ei tee asiaa puolustavista väitteistä tosia ja relevantteja. Kielellisellä rumuudella on toki merkitystä, mutta lähinnä esimerkiksi runoudessa tai näyttämötaiteessa, ei tässä yhteydessä.

iii) Sovittelevasti voimme myös käyttää termejä "*tahdosta riippumaton*" tai "*tahdonvastainen ruotsin opetus*". Vastaavia eufemismeja käytetään jo esimerkiksi psykiatrisessa hoidossa. Varsinainen asia on kuitenkin sama termistä riippumatta, joten lyhyempi muoto pakkoruotsi on parempi.

=> **Irrelevantti harhatus, joka liittyy kielen opetukseen ainoastaan eufemismin käsitteen kautta**

V. SOKERINA POHJALLA

A. Koskaan ei tiedä mitä sitä elämässä tekee

i) Totta. Tästä ei seuraa, että ruotsi kannattaisi opiskella.

ii) Kääntäen: silloin kansankunnan kannattaisi varautua tulevaan opettaamalla *useita eri* kieliä, eikä pakottaa kaikille yhtä

iii) Perusteluksi ei myöskään riitä "Kerrankin yksi tyyppi meni Ruotsiin töihin ja vähänkö hyvä, että oli koulussa

opiskellut." Yksittäinen anekdooti ei tietenkään voi riittää kansallisen tason päätösten perustaksi.

=> **Totta, mutta tämä perustelee pakkoruotsista luopumisen!**

VI. YHTEENVETO

Kävin läpi 22 mielestäni tyypillistä pakkoruotsia puoltavaa argumenttia ja analysoin niitä lyhyesti. Osa on jopa totta, mutta harva on relevantti, eikä yksikään syy ei ole riittävä. Moniin löytyy triviaali vastaesimerkki, joka kumoaa väitteen. Osa väittämistä on selvästi harhautuksia, joilla keskustelu koitetaan ohjata sivuun kestävämmistä puolusteluista. Ne eivät esimerkiksi liity kielen opiskeluun lainkaan, vaan esimerkiksi vastapuolen mustamaalamiseen.

Taulukkoon on koottu yo. väittämät ja merkitty ovatko ne totta. lisäksi on merkitty perustelevatko ne ruotsin paremmuuden suhteessa muihin kieliin (merkintä $r > x$) tai pakollisen ruotsin opiskelun. Jos nämä kaikki 3 kriteeriä täyttyvät, väite on kelpo perustelu ruotsin pakolliselle opiskelulle. Tällaisia on väittämiä on 0 kpl eli ei yhtään.

Huomaamme, että taulukon kohdista on merkitty "-" joka tarkoittaa "ei". Aluksi hylkäämme selvästi virheelliset väittämät ja vain osittain todet, siis 12 kpl eli yli puolet. Loput (10/22) ovat sinänsä tosia väittämiä, mutta yhtä lukuunottamatta ne eivät perustele ruotsin yliveraisuutta muihin kieliin nähden! Näin ei tapahdu lähikielten (suomi, venäjä, norja, tanska, islanti, saame) eikä maailmankielten (kuten espanja, saksa, ranska, kiina) kohdalla. Hylkäämme siis 9 väitettä lisää. Kahdessa tapauksessa perustelu toimii itse asiassa paremmin vapaaehtoisuuden puolesta!

Näin ollen puolustajien ainoa argumentti on Suomen kaksikielisyys ja sekin on nähdäkseni väärin tulkittu ja siksi riittämätön (kohta ??). Huomaa, että yksikään väite ei perustele ruotsi *pakollisuutta* (0/20), ei edes kaksikielisyys. Perustulaki ei määrää kieliopetuksesta, vaan virallisten asioiden hoidosta. Se käsiteltiin omassa kohdassaan ja todettiin riittämättömäksi perusteeksi. Näin ollen sekin oljenkorsi napsahti juuri poikki. Perusteluksi ei oikeastaan jää kuin Muumit :-)

Tässä koosteessa eivät tietenkään ole kaikki (teko)syyt, mutta kuta kuinkin ne yleisimmät. Lisää kannattaa ilmoittaa ja näitä kommentoida. Koska pakkoruotsi on voimassa, niin onahn sille oltava todella hyvä syy. Itse en sitä keksinyt, mutta toivottavasti sinä rakas lukija voit sen kertoa. Se on taatusti aivan huikea.

Päätän kirjoitukseni toimenpide-ehdotukseen: **Mielestäni ruotsin opetuksessa tulee siirtyä vapaaehtoisuuteen.**

Loppusanat Olen sitoutumaton tietotekniikan tutkija Tampereelta. Suhtaudun ruotsin kieleen suht neutraalisti (voiko kieleen suhtautua muuten?) tai kevyen positiivisesti sillä Ruotsi on suosikkimaani. Sen sijaan suhtaudun epäloogisiin ja virheellisiin argumentteihin erittäin kielteisesti.

Vastustajilla on toki huonoja väitteitä ja surkeaa käytöstä, mutta ei sataprosenttisesti. Osa väitteistä on oikein! Kannattajilla taas on usein päällepäin korrektit tavat, mutta huonoja ja riittämättömiä perusteita. Mielestäni aika tarkkaan 100% tähän

TABLE I

YHTEENVETO 22 VÄITTÄMÄSTÄ. JOKAISESTA ON ARVIOITU ONKO SE TOTTA, OSOITTAAKO SE RUOTSIN MUITA KIELIÄ PAREMMAKSI ($r > x$, SEKÄ PERUSTEELEKO SE PAKOLLISEN OPISKELUN VAPAAEHTOISEN SIIKAAN. VÄITTEEN TULKITAAN KELPAAVAN, JOS KAIKKI KOLME EHTOA TÄYTTYY. NÄIN EI KÄY YHTÄÄN KERTAA.

#	Perustelu	Totta	$r > x$	Pakko	Kelpaako?	Huom
??	2-kielisyys	x	x	-	-	Lähimpänä kelvollista perustelua, mutta ei riittävä
??	Virat	-	x	-	-	Riittämätön
??	Paljon ruots.k	-	x	-	-	Riittämätön
??	Kauppa	x	-	-	-	Riittämätön
??	On tilanteita	x	x	-	-	Riittämätön
??	Kiel.tait huon	-	päinvastoin	-	-	Riittämätön
??	Kielet tärkeitä	x	-	-	-	Ei selitä ruotsin ylivertaisuutta
??	Luo pohjan	x	-	-	-	Ei selitä ruotsin ylivertaisuutta
??	Ei vaikeaa	x	-	-	-	Ei selitä ruotsin ylivertaisuutta
??	Ei ole pois	-	-	-	-	Epätosi
??	Historia	x	-	-	-	Ei selitä ruotsin ylivertaisuutta
??	Osa identiteettiä	-	-	-	-	Epätosi
??	Skand ident.	osin	-	-	-	Ei selitä ruotsin ylivertaisuutta
??	Tavat	x	-	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	Tunne	x	-	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	Oikeus äid.ki	x	-	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	Fasistit	osin	-	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	Motiivi	N/A	-	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	“Hyökkäys”	-	x	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	Kunnioitus	-	-	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	Ruma sana	-	-	-	-	Ei liity kielten opiskeluun
??	Ei tiedä tulev	x	päinvastoin	-	-	Perustelee pakkoruotsin lakkautuksen!
	yht.	10	5 & -2	0	0	-

mennessä kuulemistani. Siksi suhtaudun kielteisesti ruotsin pakko-opetukseen ja kannatan vapaaehtoisuutta. Olen valmis muuttamaan kantaani, jos hyviä todisteita ilmaantuu.